භික්ෂූන් වහන්සේ අධ්‍යාපනයේ නායකත්වයෙන් මුළුමනින් ම ඈත්කිරීම

විද්‍යෝදය හා විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් ද ඇතුළුව පිරිවෙන් වශයෙන් අද පවත්නා ආයතනවලට මෙරට අධ්‍යාපන ක්‍රමයෙහි හිමි වී ඇත්තේ එතරම් වැදගත් තැනක් නොවන බව අකමැත්තෙන් වුව ද පිළිගැනීමට සිදුවෙයි. අද පිරිවෙන ද අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පූර්ණ අධීක්ෂණයට යටත්වෙයි. පිරිවෙන ප්‍රතිපාදන සඳහා අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවට හිස නැමිය යුතු ය. පිරිවෙනේ ඉගෙන ගන්නා භික්ෂූන් වහන්සේ ද අධ්‍යයන පොදු සහතික (උසස්) පෙළ පරීක්ෂණයෙන් සමත් ව විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුල්වීමට බලාපොරොත්තුවෙයි. සිංහල පාළි බෞද්ධ ධර්මය වැනි විෂය ඉගෙනීමට වඩා ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේට ද අවශ්‍ය වන්නේ ආර්ථික විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව ආදී විෂය හැදෑරීමට ය.

තරුණ භික්ෂූන් වහන්සේ එවැනි විෂය ඉගෙනීම පිළිබඳ අපේ විරුද්ධත්වයක් නැත. උන්වහන්සේ ඒ විෂය පමණක් නොව ගණිතය, භෞතික විද්‍යාව ආදී විෂය ද හැදෑරිය යුතු ය. එහෙත් එහිදී අවශ්‍යතා දෙකකට යටත්විය යුතු ය. පළමුව භික්ෂූන් වහන්සේ කිනම් විෂයයක් හැදෑරුව ද සිංහල, පාළි, බෞද්ධ ධර්මය, ඉතිහාසය (අඩුම තරමින් ලංකා ඉතිහාසය) අපේ ඇසින් බලා මැනවින් හැදෑරිය යුතු ය. දෙවනුව කලින් සඳහන් අනෙක් විෂය ඉගෙන ගත යුත්තේත් බටහිරයන් උගන්වන ආකාරයට නොව අපේ ඇසට පෙනෙන ආකාරයට ය.

එහෙත් ඒ දෙවැන්න පහසු කටයුත්තක් නො වෙයි. ඒ සඳහා තරමක කාලයක් වැයවනු ඇත. බටහිර දැනුම අපේ දෘෂ්ටිකෝණයෙන් බැලීමට පුරුදුවීම මහත් වෑයමකින් කළ යුත්තක් වෙයි. එහෙත් එයට කලින් කළහැකි දෙයක් වෙයි. ඒ ලංකා ඉතිහාසය, සාහිත්‍යය වැනි විෂය බටහිරට වහල් නොවී හැදෑරීම ය. අප අධ්‍යාපනය ගැන සාකච්ඡාව ආරම්භ කෙළේ ද සිංහල සාහිත්‍ය විචාරය කෙසේ සකස්විය යුතු ද යන්න ගැන සැලකිලිමත් වීමෙහි දී ය. අප නැවතත් සාහිත්‍ය විචාරය ගැන ලිවීමට පෙර භික්ෂූන් වහන්සෙට අධ්‍යාපනයෙහි හා සමස්තයක් ලෙස ගත්කල වෙනත් ක්ෂෙත්‍රවල ද නායකත්වය නැතිවීම සම්බන්ධයෙන් තවත් කරුණක් දෙකක්වත් කිවයුතු වෙයි. අද උන්වහන්සේට ඇත්තේ සංකේත නායකත්වයක් බව කණගාටුවෙන් වුව ද කීමට සිදු වී ඇත.

අපේ මූලික ම ප්‍රශ්නය දැනුම පිළිබඳ ප්‍රශ්නය වෙයි. දැනුම බෙදා හැරෙන්නේ අධ්‍යාපන ආයතන හා ජනමාධ්‍ය ඔස්සේ ය. අද අවාසනාවකට පිරිවෙන ද බටහිර අධ්‍යාපන ක්‍රමයට යටත්වෙයි. කෙතරම් අඩුපාඩු මැද වුව ද, පිරිවෙන අවුරුදු දෙදහසක පමණ කාලයක මෙරට අධ්‍යාපනය ලබාදුන් ප්‍රධාන ම ආයතනය වෙයි. අවුරුදු එක්දහස් පන්සීයක පමණ කාලයක් දැනුම නිර්මාණය කිරීමෙන් බැහැර වුව ද අඩුම තරමින් අපේ යැයි කිවහැකි දැනුමක් භික්ෂූන් වහන්සේගේ නායකත්වයෙන් මෙරට ජනතාවට ලැබිණි.

ඒ දැනුම සිංහල භාෂාව, සිංහල සාහිත්‍යය, ථෙරවාදය ආදියට පමණක් සීමා නොවූ බව ද පැහැදිලි ය. ශිල්ප ශාස්ත්‍ර වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ දැනුම් පිරිවෙනින් ලබාගත හැකි විය. භික්ෂූන් වහන්සේ ඒ ඒ විෂය හදාරා පරිණතභාවයට පත්වූහ. වෛද්‍ය විද්‍යාව ජ්‍යොතිෂය ආදී විෂය ද එකල පිරිවෙනින් ඉගෙනීමට හැකිවිය. පොළොන්නරුවේ ආළාහන පිරිවෙන භූමිය කැණීම්වලින් ශල්‍යකර්ම සඳහා යොදාගන්නා උපකරණ ලැබී ඇත. පිරිවෙනෙහි ශල්‍ය කර්මයද ඇතුළු වෛද්‍ය විද්‍යාව උගන්වන ලදැයි අපට සිතාගත හැකි ය.

ප්‍රධාන පිරිවෙන්වල ගැඹුරු අධ්‍යාපනයක් ලබාදී ඇති අතර, ගමේ පන්සලේ හාමුදුරුවෝ එදිනෙදා කටයුතුවල දී ද ගැමියන්ට ගුරුහරුකම් ලබාදුන්හ. සිංහල භාෂාවේ රජ්ජුරුවෝ හා හාමුදුරුවෝ යන පදවලට ඒකවචන රූප නැත. එක් භික්ෂූන් වහන්සේ නමකට වුව ද අප කියන්නේ හාමුදුරුවෝ කියා ය. ගෞතම බුදු හාමුදුරුවෝ දෙදෙනෙක් වහන්සේ නො වෙති. ඒ මෙරට භික්ෂූන් වහන්සේට සමාජයේ ලැබුණු වැදගත්කම කියා පෑමක් විය. කුඹුරේ වපුරන්නේ කිනම් වී වර්ගයක් ද යන්න තීරණය කෙරුණේ පන්සලේ හාමුදුරුවන්ගේ අනුශාසකත්වයට හිස නමමිනි.

එහෙත් අද ඒ සියල්ල බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්ව ආක්‍රමණයට යටත් වී දිය වී ගොස් ය. අප මෙහි විස්තර කෙළේ පසුගිය අවුරුදු දෙසීයයක පමණ කාලයෙහි භික්ෂූන් වහන්සේගේ නායකත්වය රටට අහිමි වූ ආකාරය ය. ක්‍රමයෙන්

© Prof. Nalin De Silva

පාසල් ඔස්සේ ද පසුව විශ්වවිද්‍යාල ඔස්සේ ද භික්ෂූන් වහන්සේගේ නායකත්වය කඩා බිඳ දැමිණි. සිංහල, පාළි, බෞද්ධ දර්ශනය ආදී විෂයයන්හි පවා නායකත්වය ලංඩන් විශ්වවිද්‍යාලයෙහි හා වෙනත් බටහිර විශ්වවිද්‍යාලයන්හි ඉගෙනුම ලැබූ ගිහියන්ට හිමි විය. ඒ ගිහියන් පුහුණු කෙරුණේ බටහිර ඇසින් ඒ විෂය දෙස බැලීමට ය.

භික්ෂූන් වහන්සේට ද මේ ගිහියන්ගෙන් ඉගෙනීමට සිදු විය. ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් බටහිර විශ්වවිද්‍යාලයක ද ඉගෙනුම ලබන්නට ඇත. ඇතැම්විට උගන්වන්නට ද ඇත. එහෙත් ඒ සියල්ල කෙරුණේ බටහිරයන්ගේ ඇසින් බලා ඔවුන්ට, එනම් බටහිරයන්ට, අවශ්‍ය ආකාරයට ය. මේ අතර ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේ බටහිර විද්‍යාව පිළිබඳව ද කතාකිරීමට පටන්ගත්හ. බටහිර විද්‍යාව එකම විද්‍යාව ලෙස සැලකීමට මේ භික්ෂූන් වහන්සේ ද උනන්දුවූහ. අධ්‍යාපනයෙහි නායකත්වය විශ්වවිද්‍යාලවල ද අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ද, ඊනියා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනවල ද, වෙනත් තැන්වල ද සම්පූර්ණයෙන් ම ගිහියන් අතට පත්කෙරිණි.

මේ ගිහියෝ බොහෝ විට බෞද්ධ වූහ. එහෙත් ඔවුහු බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි සුවච කීකරු දාසයෝ වූහ. බොහෝ විට ඔවුහු තමන් දාසයන් බව නොදත්හ. ඕල්කට් බුද්ධාගමේ ද ආභාසය ඇතිව ඔවුහු යථාර්ථවාදය, හේතුවාදය වැනි වාද කරපින්නා ගත්හ. දැනුමේ මිනුම් දණ්ඩ බටහිර විය. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි පදනම විභාග කිරීමට තරම් අදීනත්වයක් ඔවුන්ට නො වී ය. බටහිරයන් ඒ සම්බන්ධයෙන් කී පුනරුදය, ආලෝකනය වැනි පාරිභාෂික වචන ඉවක් බවක් නැතිව යොදාගැනීමට ඔවුහු පෙළඹුණහ. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය යනු අනෙක් රටවල අනෙක් සංස්කෘතින් හැකිනම් විනාශ කරන ආක්‍රමණකාරී ව්‍යාපෘතියක් බව තේරුම් ගැනීමට ඔවුහු අසමත් වූහ. ඔවුන් අවසානයේ දී නැවතුණේ බුදු දහම බටහිර විද්‍යාවෙන් ඔප්පුකිරමේ කටයුත්ත ඔවුන් සිතන අයුරින් සාර්ථකව බොහෝ දුරට නිමා කරමිනි. බටහිර විද්‍යාව බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි ඵලයක් පමණක් බව ඔවුන් තම ජීවිත කාලය තුළ අවබෝධ කර ගනීවි යැයි සිතිය නො හැකි ය.

ඉංගිරිසින්ට කළ නොහැකි වූ හෝ ඔවුන් කිරීමට අත නොගැසූ හෝ කරුණු දෙකක් මෙරට දේශපාලනඥයෝ කළහ. ඉන් එකක් වූයේ දැනට අවුරුදු තිස්පහකට පමණ පෙර ඉතිහාසය පාසල් විෂය නිර්දේශයෙන් ඉවත්කිරීම ය. විශ්වවිද්‍යාලවල හා උසස් පෙළ පංතිවල ඉතිහාසය උගන්වනු ලැබුයේ බටහිරයන්ට අවශ්‍ය ආකාරයට ය. මෙරට පෘතුගීසී, ලන්දේසි ආදී වශයෙන් යුග නියම කිරීම ම කෙතරම් වැරදි ද? මෙරට තිබූ පාලන ක්‍රමය, ආර්ථිකය, ව්‍යවස්ථාදායකය, කෙටියෙන් කිවහොත් රාජ්‍යය කඩා බිඳ දමා බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ එක් රාජ්‍ය ක්‍රමයක් වූ ධනේශ්වර ක්‍රමය මෙරට ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ගෙනෙනු ලැබූ කෝල්බෲක් කැමරන් යෝජනා ප්‍රතිසංස්කරණ ලෙස හැඳින්වීම ම කෙතරම් ද්‍රෝහී ක්‍රියාවක් ද? එහෙත් පරම්පරා ගණනාවක් තිස්සේ ශිෂ්‍යයන්ට උගන්වනු ලැබුයේ කෝල්බෲක් ප්‍රතිසංස්කරණ ගැන ය!

ඒ එසේ වුවත් පහළ පංතිවල ඉතිහාසය උගන්වනු ලැබුයේ මහාවංශය, අනෙක් වංශකතා හා පැරණි පොත පත ඇසුරෙන් ය. මේ ඉතිහාසය ඉගැන්වීම හේතුකොටගෙන උසස් අධ්‍යාපනයක් ලැබූ ඊනියා ප්‍රබුද්ධයන් කෙසේ වෙතත් පහළ පංතිවල පමණක් ඉතිහාසය හැදෑරුවෝ සිංහලය ගැන භික්ෂූන් වහන්සේ ලියා තැබූ ඉතිහාසය සුළුවෙන් හෝ දැන සිටියහ. මේ පංතිවල ඉතිහාසය බටහිරයන්ට අවශ්‍ය කරන අන්දමට ඉගැන්වීම සඳහා පහසුකම් හා ගුරුවරු නො වූහ. සිංහලත්වයට විරුද්ධවූවන්ට මේ ඉතිහාසය ඉගැන්වීම නැවැත්වීමට අවශ්‍ය විය. අවුරුදු තිස්පහකට පමණ සැලකිය යුතු විරුද්ධත්වයකින් තොරව ඒ කිරීමට ඔවුහු සමත්වූහ.

අවුරුදු තිස්පහකට පෙර අවුරුදු දොළහක් වයසැති වූවෝ අද අවුරුදු හතළිස් හතක් වයස් වෙති. දළ වශයෙන් ගතහොත් අද අවුරුදු පණහට අඩු අයට මෙරට ඉතිහාසය ගැන එතරම් අවබෝධයක් නැත. එහෙත් එයටත් වඩා භයානක වන්නේ ඔවුන්ට ඉතිහාසය පිළිබඳ හැඟීමක් (sense of History) පවා නැති වීම ය. අද දෙමළ ජාතිවාදයේ ආරම්භය පිළිබඳ මේ බොහෝ දෙනකුට කරුණු කියා තේරුම්කර දිය හැකි නො වේ. ඉතා විශාල පිරිසක් මෙරට ඊනියා ජනවාර්ගික ප්‍රශ්නය ඇතිවූයේ පනස්හයෙන් පසුව යැයි විශ්වාසකිරීමට ඉතිහාසය පිළිබඳ හැඟීමක් නැතිවීම එක් හේතුවක් වෙයි.

© Prof. Nalin De Silva

මෙරට අධ්‍යාපනයෙහි මෑත කාලයෙහි සිදු වූ අනෙක් වෙනස සාහිත්‍යය සම්බන්ධයෙනි. ඉතිහාසයෙහි පමණට උසස් අධ්‍යාපනයෙහි සිංහල සාහිත්‍යයට ඇඟිලි ගැසීමට ඊනියා අධ්‍යාපනඥයන්ට නොහැකි වුවත්, යථාර්ථවාදය, බටහිර නවකතා හා කෙටිකතා විචාරය ආදිය බටහිරයන්ට අවශ්‍ය ආකාරයට ඉගැන්වීමට බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි අවිඥානික දාසයන්ට හැකි විය. පියදාස සිරිසේන මහතා විසි වී මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා සිංහල කෙටිකතාවෙහි හා නවකතාවෙහි ප්‍රධානියා බවට පත්වූයේ බටහිර සාහිත්‍ය විචාරය මෙරටට හඳුන්වාදීමට විශ්වවිද්‍යාලයිය ආධිපත්‍යය උපයෝගී කරගත් එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර මහතා සමත් වූ බැවිනි. බටහිර නවකතාව හා කෙටිකතාව වැනි සාහිත්‍යාංග හඳුන්වාදුන් නමුත් කව්සිළුමිණ ප්‍රමුඛ සිංහල කාව්‍ය පොත්වලට තිබූ වැදගත්කම නැති නොවිණි. කෙසේ වුවත් ඒ වෙනුවට කොළඹ කවියට නිර්දය ලෙස පහරදීමට විශ්වවිද්‍යාලයීය සාහිත්‍යධරයෝ සමත්වූහ. බටහිරයන්ගේ සාහිත්‍ය විචාර කරපින්නාගත් නමුත් කෙටිකතාව, නවකතාව හා තරමක් දුරට කවිය හැරෙන්නට අනෙක් ක්ෂෙත්‍රවල සිංහල සාහිත්‍යය නැතිකිරීමට මේ උගතුන්ට නො හැකි විය.

උගතුන්ට නොකළ හැකි වූ දේ කිරීමට නැවතත් දේශපාලනඥයෝ ඉදිරිපත් වූහ. ඒ සිදුවූයේ හැත්තෑවේ දශකයේ අග භාගයේ දී ය. සාහිත්‍ය කෘති ද පාසල් විෂය මාලාවෙන් ඉවත් කෙරිණි. පැරණි සාහිත්‍යය හා ඉතිහාසය අපේ ජාතික උරුමයේ මුල්ගල් වෙයි. පාසලෙන් ජාතික උරුමය ඉතා සාහසික ලෙස එහෙත් සියුම් ව ඉවත්කිරීමෙන් පසුව අපට ඉතිරිව ඇත්තේ කුමක් ද? අද අවුරුදු හතලිස් පහකට පමණ අඩු අයට ජාතික උරුමය ගැන ඇත්තේ ඉතා අඩු දැනුමක් හා අඩු හැඟීමකි. අනුරාධපුර යන්නන්ගෙන් (ඇතැමුන්ට අනුරාධපුර චාරිකාව විනෝද සවාරියක් පමණකි) සුළු පිරිසක් නමුත් ලිප් බැඳීමට ඓතිහාසික ගල්කණු යොදාගැනීම පුදුමයක් නො වේ. පැරණි සාහිත්‍යය හා ඉතිහාසය භික්ෂූන් වහන්සේගේ නායකත්වයෙන් මෙරට ඉගැන්වුණු අවසන් විෂය විය. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ දාසයන් වූ දේශපාලනඥයන්ට හා ඊනියා අධ්‍යාපනඥයන්ට භික්ෂූන් වහන්සේ මුළුමනින් ම අධ්‍යාපනයේ නායකත්වයෙන් ඉවත්කිරීමට දැන් හැකි වී ඇත. මේ තත්වය මුළුමනින් ම ආපසු හැරවීම ඉතා අපහසු වුවත් කළ යුතුව ඇත.

මහාචාර්ය නලින් ද සිල්වා

© Prof. Nalin De Silva